

Üçüncü Çeyrekte Rekabet Hukuku Bülteni

Ekim 2023

Rekabet Kurumu 2023 yılının üçüncü çeyreğinde, 2022 yılındaki faaliyetlerini özetleyen Yıllık Raporu'nu ("Yıllık Rapor") yayımladı. Yıllık Rapor'a göre, Rekabet Kurulu'nun ("Kurul") açtığı soruşturma sayısı 2020'den bu yana iki kat ve gerçekleştirdiği yerinde inceleme sayısı yaklaşık %65 oranında arttı. Kurul, 2022 yılında 47 tanesi aynı yılda başlatılan toplam 54 tane soruşturma yürüttü ve tamamlanan soruşturmalarda toplam 1,73 milyar TL para cezası verdi. 2022 yılında oldukça yoğun bir gündemi olan Kurul, 2023 yılında da çok sayıda soruşturma başlattı. Kurul yalnızca 2023 yılının üçüncü çeyreğinde toplam 17 soruşturma açtığını duyurdu ve devam eden birçok soruşturmayı sonuçlandırdı. Nitekim bu dönemde Kurul, işgücü piyasasında centilmenlik anlaşmaları yapmak suretiyle 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un ("Kanun") 4. maddesinin ihlal edilip edilmediğinin tespiti için bazı teşebbüsler hakkında yürüttüğü soruşturmayı tamamlayarak ilgili teşebbüslerden 16'sına toplam 151 milyon Türk lirası idari para cezası uyguladı.

Kurul bu dönemde, mevzuat değişikliğine yönelik adımlar da attı. Bu kapsamda Kurul, Kartellerin Ortaya Çıkarılması Amacıyla Aktif İşbirliği Yapılmasına Dair Yönetmelik Taslağı'nı ("Aktif İşbirliği Yönetmeliği Taslağı") kamuoyu görüşüne açtı. Aktif İşbirliği Yönetmeliği Taslağı'nda, aktif işbirliğinden yararlanılabilmesi için "katma değer yaratan belge" sunma şartı getirilmesi, kartellere doğrudan taraf olan teşebbüsler dışında, topla-dağıt kartellerindeki tedarikçi gibi "kartel kolaylaştırıcısı" teşebbüslerin de aktif işbirliğinden yararlanması ve aktif işbirliği başvurularına makul bir süre sınırlaması getirilmesi gibi yenilikler yer alıyor.

Kurul bu dönemde ayrıca, (i) dijital platformların davranışlarını incelediği, (ii) yerinde incelemede elde edilen belgelerle ilgili avukat-müvekkil gizliliğinin kapsamını belirlediği, (iii) yeniden satış fiyatının tespitine ilişkin yürütülen soruşturmaları uzlaşma ile sonlandırdığı ve (iv) HTM sektöründe faaliyet gösteren iki rakip şirket arasında rekabete duyarlı bilgi değişimi olup olmadığını değerlendirdiği gerekçeli kararlar yayımladı.

1. Dijital Platformların Mercek Altına Alınması: Trendyol, Meta, Maçcolik, Sahibinden

1.1. Çapraz Sübvansiyon/Yıkıcı Fiyatlama ve En Çok Kayrılan Müşteri Koşulu Uygulaması Yoluyla Hâkim Durumun Kötüye Kullanılmasına İlişkin Öneri: Trendyol

Kurul, DSM Grup Danışmanlık İletişim ve Satış Ticaret AŞ'nin ("Trendyol") çok kategorili e-pazaryerindeki gücünü çapraz sübvansiyon yoluyla çevrim içi yemek ve market siparişi pazarında kötüye kullandığı ve Trendyol Market'teki satıcılarına "en çok kayrılan müşteri" koşulu uyguladığı iddialarını incelediği ön araştırma kararını yayımladı. Çapraz sübvansiyon iddialarına ilişkin olarak Kurul, Trendyol Yemek'in incelenen dönemde negatif kâr marjı ile çalıştığını ve dolayısıyla çevrim içi yemek siparişi platform hizmetleri pazarında maliyet altı fiyat stratejisi uyguladığını tespit etti. Ardından, Kurul Trendyol Yemek'in ve Trendyol Market'in maliyet altı fiyatlama yapmasının rakiplerinin ilgili pazarlardaki faaliyetleri üzerinde olumsuz

etkisinin olup olmadığını değerlendirdi. Bu bağlamda Kurul, Trendyol'un stratejilerine rağmen, Trendyol Yemek ve Trendyol Market'in rakiplerinin karlılığını koruyabildiği, büyümeye devam edebildiği ve pazar paylarının daha yüksek olduğunu değerlendirerek soruşturma açılmasına yer olmadığına karar verdi.

Trendyol Market'in satıcılarına en çok kayrılan müşteri (EKM) koşulu uygulaması, diğer bir deyişle satıcıların hem fiziki hem de online mağazalarda yapacakları satışların Trendyol Market'teki fiyatlardan farklı olmamasının sağlandığı iddialarına ilişkin olarak ise Kurul, Rekabet Kanunu'nun 5. maddesi kapsamında bir muafiyet değerlendirmesi yaptı. Bu kapsamda, Trendyol Market'in pazar payının Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nde yer alan %30'luk eşiği aşmadığı ve dolayısıyla EKM koşulu uygulamasının grup muafiyetinden yararlandığı değerlendirildi.

Kararda yer alan karşı oyda ise, (i) özellikle EKM koşuluna ilişkin Yemek Sepeti Elektronik İletişim Perakende Gıda Lojistik Anonim Şirketi ("**Yemek Sepeti**") hakkında yürütülen bir soruşturma neticesinde, Yemek Sepeti'nin EKM hükümlerine son vermeyi taahhüt ettiği, (ii) bunun sonucunda Yemek Sepeti ne dar ne de geniş EKM uygulayamazken, aynı pazarda faaliyet gösteren Trendyol Yemek ve Getir Perakende Lojistik Anonim Şirketi'nin hem dar hem geniş EKM koşulu uygulayabildiği ve (iii) bu durumun pazarda yarattığı asimetrinin giderilmesi ve pazardaki rekabetin tesisi için aynı şartların tüm teşebbüsler için uygulanmasının gerekip gerekmediğinin incelenmesi gerektiğine değinildi.

1.2. Veri Toplama ve Birleştirme: Meta Kararı

Kurul, Meta Platforms, Inc., Meta Platforms Ireland Limited ve WhatsApp LLC'den oluşan ekonomik bütünlüğünün ("**Meta**"), kullanıcılarına WhatsApp'ı kullanmaları için WhatsApp'ta yer alan kişisel verilerin Facebook dahil diğer Meta grup şirketleri ile paylaşılması ve kullanılması şartı getirerek, hâkim durumunu kötüye kullandığına ilişkin kararının gerekçesini yayınladı. Kararda, Meta'nın kişisel amaçlı sosyal ağ hizmetleri pazarı, tüketici iletişim hizmetleri pazarı ve çevrim içi görüntülü reklamcılık pazarında hâkim durumda olduğu değerlendirildi. Kararda ayrıca, dijital platformlarca toplanan verilerin kullanıcıların satın alma davranışları ile satın alma kararları hakkında neredeyse gerçek zamanlı bilgi sağladığı, bu verilerin sunulan hizmetlerin iyileştirilmesi, yeni hizmetler geliştirilmesi ve hedefli reklamcılık yoluyla gelir elde edilmesi amacıyla kullanılabilirliği belirtildi. Bu kapsamda Meta'nın, Facebook, Instagram ve WhatsApp'tan topladığı verileri birleştirerek sunduğu hizmetleri geliştirdiği, böylelikle rakiplerinin faaliyetini zorlaştırdığı ve pazara girişleri engellediği tespit edildi.

Meta'ya 347 milyon TL idari para cezası uygulayan Kurul, etkin rekabetin tesis edilmesi için gerekli tedbirlerin gerekçeli kararın tebliğinden itibaren altı ay içinde yerine getirilmesi gerektiğine karar verdi.

1.3. Dijital Reklam Alanlarının Rakiplere Kapatılması: Maçkolik Geçici Tedbir Kararı

Kurul, D Elektronik Şans Oyunları ve Yayıncılık Anonim Şirketi'nin ("**Nesine**") Maçkolik İnternet Hizmetleri Anonim Şirketi ("**Maçkolik**") ile akdettiği münhasırlık içeren reklam hizmet satış sözleşmesine yönelik bir soruşturma başlatmıştı. Bu soruşturma kapsamında Kurul, 15 Haziran 2023 tarihinde reklam hizmet satış sözleşmesinde yer alan münhasırlık hükmü ile "tıklanma taahhüdü" gibi münhasırlığa yol açabilecek diğer hükümlerin kaldırılmasına yönelik geçici tedbir kararı almıştı.

Kurul, Nesine ve Maçkolik arasındaki sözleşmesel münhasırlık ortadan kalkmış olsa bile, Maçkolik'in en büyük dijital spor platformlarından biri olduğunu ve fiili durumda Nesine'nin rakibi olan sanal bahis platformlarının Maçkolik platformundaki reklam alanlarından dışlanabileceğini değerlendirmiştir. Kurul, soruşturma hakkında nihai karar alınana kadar dışlayıcı etkinin önlenmesi amacıyla 7 Eylül 2023'te Maçkolik hakkında geçici tedbir uygulanmasına karar verdi.

Bu geçici tedbirler arasında, (i) Nesine'nin reklam alanlarındaki görünürlüğünün, Nesine'yi rakipleri karşısında ayrıcalıklı bir konuma getirmeyecek şekilde, somut bir ölçüt kullanılarak sınırlandırılması, (ii) reklam alanlarında rotasyonlu gösterimi sağlayacak algoritmaların işletilmesi, (iii) reklam projelerinin diğer sanal bahis firmalarına da eşit, şeffaf ve ayrımcı olmayan bir şekilde sağlanması, (iv) tıklama suretiyle yönlendirme uygulamalarının bütün sanal bahis firmalarına

eşit bir şekilde sağlanması ve (v) reklam ve yönlendirme konusunda fiili münhasırlığa yönelik uygulamalarda bulunulmaması yer alıyor.

Rekabet Kanunu'nun 9. maddesinin 4. fıkrası "nihai karara kadar ciddi ve telafi olunamayacak zararların ortaya çıkma ihtimalinin bulunduğu durumlarda, ihlalden önceki durumu koruyucu nitelikte ve nihai kararın kapsamını aşmayacak şekilde" geçici tedbir kararı alınabileceğini düzenliyor.

1.4. Veri Taşınabilirliğinin Engellenmesi: Sahibinden Kararı

Kurul, 23 Ağustos 2023 tarihli duyurusuyla, Sahibinden Bilgi Teknolojileri Pazarlama ve Ticaret Anonim Şirketi hakkında ("**Sahibinden**") emlak ve vasıta satış/kiralama platform hizmetleri sunduğu üyeler bakımından veri taşınabilirliğinin engellenmesi yoluyla Rekabet Kanunu'nun 6. maddesinin ihlal edilip edilmediğinin tespitine ilişkin açılan soruşturmayı sonlandırdığını duyurdu. Bu kapsamda Sahibinden'e, (i) kurumsal üyelerinin veri taşınmalarını engellemesi ve (ii) sözleşmelerindeki rekabet etmeme yükümlülükleri yoluyla rakiplerinin faaliyetlerini zorlaştırması sebebiyle idari para cezası uygulandı ve pazardaki rekabetin yeniden tesis edilmesi için belirli yükümlülükler getirildi. Sahibinden'e getirilen yükümlülükler arasında, kurumsal üyelerin ilan verilerini rakip platformlara etkin şekilde taşıyabilmelerini sağlamak ve ilan verilerini güncel tutmayı sağlayacak altyapıyı ücret talep etmeksizin sunmak yer alıyor.

Kurul, dijital platformlar arasında veri taşınabilirliğinin engellenmesi sebebiyle ilk defa 2022 yılında Nadir Kitap'a idari para cezası uygulamıştı.

2. Avukat-Müvekkil Gizliliğinin Sınırları: Storytel Kararı

Kurul, Storytel Turkey Yayıncılık Hizmetleri Anonim Şirketi ("**Storytel**") hakkında başlattığı önaraştırma kapsamında, Storytel'de bir yerinde inceleme gerçekleştirdi. Storytel, yerinde inceleme esnasında kopyası alınan 259 sayfalık yazışmanın Storytel'in bir çalışanı ile bağımsız bir avukat arasında olduğunu ve dolayısıyla avukat-müvekkil yazışmalarının gizliliği ilkesine tabi olduğunu öne sürerek Storytel'e iade edilmesini talep etti. Kurul, her ne kadar yazışmaların bağımsız bir avukat ile gerçekleştirilmiş olduğunu tespit etse de, avukat-müvekkil gizliliği ilkesinin geçerli olması için belgelerin savunma hakkının kullanımı ile doğrudan ilgili olması gerektiğini vurguladı. İadesi talep edilen yazışmaların ise Kurul önaraştırmaya başlamadan önce gerçekleştiği ve bu nedenle savunma hakkı kullanımıyla doğrudan ilgili olmadığı gerekçesiyle avukat-müvekkil gizliliği ilkesinden yararlanamayacağına karar verdi.

Avukatın müvekkili ile olan mesleki ilişkisinden kaynaklanan bilgi ve belgelerin gizliliği ilkesine göre, müvekkili ile arasında işçi-işveren ilişkisi bulunmayan bağımsız avukat ile müvekkil arasında, müvekkilin savunma hakkının kullanılması amacıyla yapılan yazışmalar korumadan yararlanır ve delil olarak kullanılmaz.

3. Kurul'un HTM Sektöründe Rakipler Arası Hassas Bilgi Değişiminin Sınırları: Ülker Kararı

Kurul, aralarında Pasifik Tüketim Ürünleri Satış ve Ticaret Anonim Şirketi, Ülker Bisküvi Sanayi Anonim Şirketi ve Ülker Çikolata Sanayi Anonim Şirketi ("**Ülker**") ve Eti Gıda ve Sanayi Ticaret Anonim Şirketi'nin ("**Eti**"), aralarında rekabete hassas bilgi değişiminde bulunup bulunmadıklarının tespiti için önaraştırma başlatmıştı. Bu kapsamda yürütülen yerinde incelemelerde elde edilen belgelerden Ülker'in Eti'nin yeni fiyat listelerini fiyat artışı yapılacak tarihten önce elde ettiği, ancak bu bilgilerin rakipler arasında doğrudan bir bilgi paylaşımından kaynaklanmadığı tespit edildi. Kararda, sektörde fiyat artışlarının gerçekleşmeden yaklaşık iki hafta önce müşteriye açıklanmasının yerleşik bir uygulama olduğu ve bu fiyat listelerinin

KOLCUOĞLU DEMİRKAN KOÇAKLI

HUKUK BÜROSU • ATTORNEYS AT LAW

sahadan ve müşterilerden pazar araştırması yoluyla toplanmasının Rekabet Kanunu'nu ihlal etmediği belirtildi. Elde edilen belgelerin doğrudan rakipler arasında bilgi değişimine işaret etmemesi sebebiyle Kurul, Pasifik ve Ülker hakkında soruşturma açılmasına yer olmadığına karar verdi.

İLETİŞİM

Rekabet Hukuku Danışmanı
Neyzar Ünübol

nunubol@kolcuoglu.av.tr

Av. Ali Tunçsav

atuncsav@kolcuoglu.av.tr